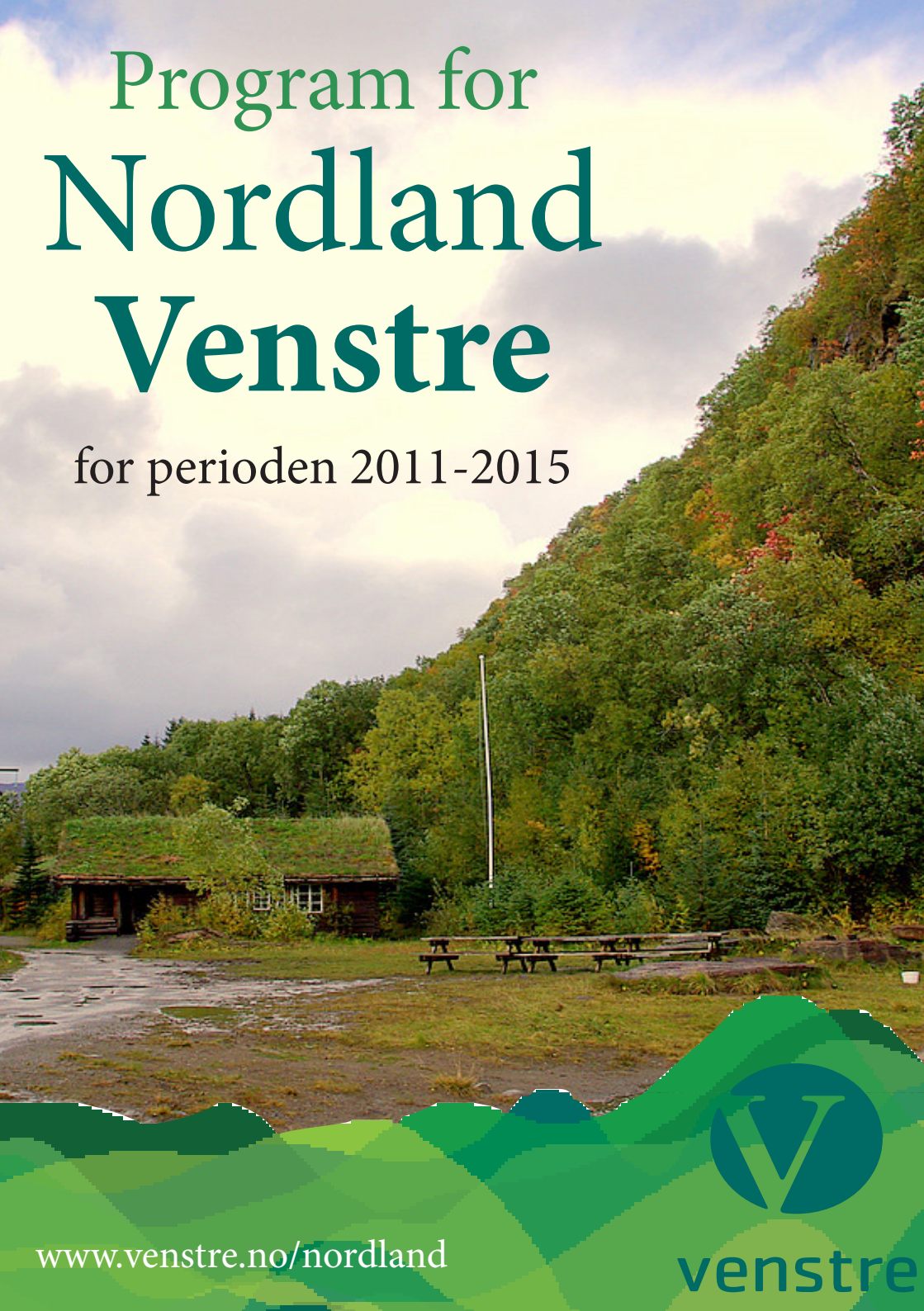

Program for Nordland Venstre

for perioden 2011-2015

www.venstre.no/nordland

venstre

Fylkesprogram for Nordland Venstre 2011-2015

1. Folk først – Åpenhet og folkestyre

1.1 Ideologi

1.2 Liberal politikk i fylkeskommunen

1.3 Åpenhet

2. Samferdsel og kommunikasjon

2.1 Veier

2.2. Ferger og båtruter

2.3 Luftfart

2.4 Jernbane

2.5 Kollektivsatsing

2.6 Bredbånd og fibernett i hele fylket

3. Skole, utdanning og kompetanse

3.1 Tillit til skolene og til læreren

3.2. Fag- og yrkesopplæring

3.3 Sterke studiespesialiseringsmiljøer

3.4 Elevvelferd og medvirkning.

3.5 Bedre rådgivning

3.6 Høyere utdanning og forskning

4. Ressurspolitikk for fremtiden

4.1 Naturressurser

4.2 Biologisk mangfold

4.3 Naturopplevelser

5. Nyskapende næringsliv

5.1 Mangfoldig næringsliv

5.2 Industri

5.3. Landbruk

5.4 Fiskeri og havbruk

5.5 Stimulere nyetableringer

6. Miljø, Kultur, og folkehelse

6.1 Miljø/klima

6.2 Kultur

6.3 Tannhelse

6.4 Folkehelse

7. Nordområdepolitikk – samarbeid over landegrenser.

8. Ungdom

Folk først – Åpenhet og folkestyre

1.1 Ideologi

Venstre er et sosial-liberalt parti som bygger sin politikk på liberale prinsipper, preget av kristne og humanistiske verdier og tradisjoner. Vår politikk kombinerer personlig frihet med ansvar for fellesskapet og hverandre.

Det er grunnleggende for oss at hvert enkelt menneske skal ha frihet til å utvikle sine evner og interesser og fritt kunne utfolde sin livslust, stimulere sin nysgjerrighet og bruke sin kreativitet.

Like viktig er det å bidra til å utvikle en sosial samvittighet og et engasjement som gjør at enkeltmennesket går inn og tar et samfunnsansvar. Som samfunnsbevisste mennesker har vi ansvar for å finne fellesskapsløsninger som tar vare på alle, også livsgrunnlaget for våre etterkommere. Dette innebærer at vi har et forvalteransvar som skal sikre generasjoner etter oss et godt liv med tilgang på naturressurser, naturopplevelser og en hverdag uten forurensning.

Miljøhensyn gjennomsyrrer derfor Venstres politikk på alle områder.

Frihet for den enkelte og ansvar for hverandre er den sosiale liberalismens kjerne. Dette har fram gjennom historien dannet grunnlag for innføringen av folkestyre, utbyggingen av den offentlige skole og hele utviklingen av velferdsstaten.

Dette er viktige prinsipper Venstre ønsker å videreføre også i arbeidet i fylkeskommunen i kommende valgperiode.

1.2 Liberal politikk i fylkeskommunen

Nordland er et fylke med store ressurser.

Venstre vil skape rammebetingelser slik at folk får brukt sin kreativitet og sin skaperevne til å utvikle samfunn og næringsliv til glede for seg selv og for framtidige innbyggere i Nordland.

For Venstre er det viktig å være bevisst at makta kommer nedenfra og at det er i den åpne debatten at de gode avveingene mellom ulike hensyn må skje.

Venstre kan samarbeide med de fleste parti i fylkestinget for å skape en politikk som folk i Nordland kan stille seg bak og støtte. Fylkeskommunen skal være et redskap for befolkning og lokalsamfunn.

1.3 Åpenhet og deltakelse

Venstre vil fortsatt prioritere åpenhet og praktisere aktiv offentlighet i alle politiske prosesser. Det er viktig at folk skal ha reell mulighet til å påvirke. Ei forutsetning for at det skal skje er at beslutningsprosessene gjøres oversiktlige og at folk får informasjon og tid til å si fra før beslutninger tas.

Ungdommens fylkesting, Nordland fylkes eldreråd og Råd for funksjonshemmede, kommer med gode innspill i saker som behandles i fylkestinget.

Venstre vil være en aktiv lytter som søker kunnskap fra et bredt spekter av grupper og enkeltpersoner, derfor vil vi legge til rette for arenaer hvor innbyggere kommer til orde.

Samferdsel og kommunikasjon

2.1 Regional Transportplan

Venstre har i fylkesrådet tatt initiativ til økt satsing på en rekke samferdselstiltak.

Dette vil vi videreføre i kommende periode, bl.a. i arbeidet med å få vedtatt Regional transportplan (RTP) for Nordland. Dette vil være et redskap for å sikre langsiktig satsing på gode kommunikasjoner og vil samtidig synliggjøre våre krav over for nasjonale myndigheter.

Vi vil at det vekstpotensial som er i Nordland og i nordområdene, gjøres tilgjengelig gjennom systematisk investering i infrastruktur. Prioritere fremkommelighet og regularitet slik at næringslivet får bedre rammevilkår. Samtidig vil vi kjempe for løsninger i samferdselspolitikken som bidrar til mer miljøvennlig transport og som fremmer teknologi der vi systematisk legger om fra fossilt drivstoff til elektrisitet og klimanøytralt drivstoff.

For å løse utfordringene knyttet til spredt bosetting, lange avstander, mange øysamfunn og ønske om et effektivt transportsystem for hele fylket - vil Venstre arbeide for:

- En samordnet og offensiv samferdselspolitikk i Nordland
- Økt trafiksikkerhet – både til vanns og til lands.
- Bedre beredskap langs kysten
- Mer miljøvennlige transportsystemer

2.2 Veier

Nordland har et stort behov for utbygging av veier. Fylkeskommunen har fått ansvar for store deler av veinettet i fylket. Effektive transportløsninger er en av de viktigste rammebetingelsene for bosetting og næringsliv. Transport av folk og gods vil i vårt fylke være avhengig av privatbil, buss og lastebiltransport også i framtiden. Vi må derfor satse vesentlig mer på å sikre framkommelighet på vegene våre. Vi må være en pådriver for at Staten tar sin del av kostnadene med et godt stamveinett gjennom hele fylket.

E6 må utbygges til full europaveistandard i kommende planperiode. Venstre vil at kystriksveien (Fv17) skal inn i stamveinettet som del av en nasjonal kyst-stamvei.

Venstre vil:

- Raskere utbedring av eksisterende veier.
- Kreve en langsiktig utbedringsplan for stamveiene.
- Bygge flere gang- og sykkelveier. (Også gjennomgående sykkelruter gjennom Lofoten/Helgeland m.m.)
- Fortsette arbeidet med rassikring langs fylkesveiene
- Prioritere nyanlegg som skal fjerne flaskehalser og ulykkesstrekninger
- Omlegging/utbedring av veier der stigningsforhold og veibredde hindrer framkommelighet på vinteren.

2.3 Ferger og Båtruter

Venstre vil at kystbefolkningen i hele Nordland skal ha gode transporttilbud». Derfor må det omfattende nettet av hurtigbåter godsbåter og ferger opprettholdes og videreutvikles.

Hurtigbåtrutene er nødvendig for mange bosettinger der det finnes få alternative reisemåter det meste av året. Venstre vil prioritere hurtigbåttilbud som ivaretar behovene til bosettingene langs kysten.

Fergerutene er viktige både for befolkning og næringsliv - og er en del av de veistrekningene de betjener. Venstre vil i kommende periode satse på fornying av fergemateriell til raskere, mer miljøvennlig og sikker drift.

Hurtigruta går gjennom hele Nordland og har sin driftsavtale med staten. Venstre vil at fylkeskommunen også bidrar ved å tilrettelegge for at trafikken inn mot hurtigrutehavnene samordnes og at stimuleres til mer godstransport på Hurtigruta.

Det er behov for effektive transportløsninger mellom hav og land. For Nordland betyr dette utbygging av effektive transportkorridorer og et godt samarbeid med kommunale og regionale havner og omlastningsterminaler.

Venstre vil:

- Sikre stabilt hurtigbåt- og fergetilbud med fokus på kapasitet og god rutetilpasning til kystsamfunnene.
- Fornye fergemateriellet og legge om til mer miljøvennlig drivstoff.
- Videreføre kystgodsruter i samråd med lokalt næringsliv.
- Arbeide for merking av farleder.
- Bedre beredskapen langs kysten

2.3 Luftfart

Et godt flytilbud er svært viktig både for innbyggere og næringsliv i Nordland.

Nordland Venstre vil arbeide for at flyplasser i dagens lokalnett forlenges og opprustes i tråd med framtidige krav der dette er teknisk forsvarlig. Dette vil kunne åpne for nye flytyper og bedre konkurranse på lokalnettet.

Nordland Venstre vil arbeide for at vi får utvidet stamnettstilbudet fra Bodø og Evenes, og vil støtte etableringen av en ny regional flyplass på Helgeland. Venstre ønsker en aktiv medvirking i prosessene rundt utviklingen av flytilbudet/flyplasstruktur i fylket. Venstre vil jobbe for at Nordland fylke blir en tydelig deltaker i dette arbeidet.

Venstre vil:

- Arbeide for flere avganger og destinasjoner fra Nordland
- Opprettholde FOT-ruter der dette er nødvendig
- Legge til rette for bedre konkurranse på lokalnettet.

2.4. Jernbane

Venstre ønsker en reel satsing på jernbane i Nordland.

Vi vil arbeide for at fylkeskommunen prioriterer tiltak i Nasjonal transportplan (NTP) som kan legge til rette for økning både av persontrafikk og gods.

Gods over på jernbane betyr økt satsing for utvikling av kryssningsspor på Ofotbanen og Nordlandsbanen.

På Nordlandsbanen vil det være viktig å starte arbeidet med utbygging av Meråkerbanen og elektrifisering fra Trondheim til Steinkjer. Gjennom satsing på hybrid motorkraft vil man raskt kunne oppnå miljøgevinst også videre nordover. For Nordlandsbanen er og signalanlegg/fjernstyring og flere møtespor viktig for å kunne øke kapasiteten.

Trafikken på Ofotbanen vokser sterkt og det må tilrettelegges for framtidige strekninger med dobbeltspor. Ofotbanen vil likefullt ikke kunne dekke godsmengden som går over Nordlandsbanen. Denne må dermed prioriteres med dobbeltspor på et tilstrekkelig antall kilometer, for å kunne ta større mengde gods. Raskeste vei til markedet er gjennom Nordland. Flaskehalser som Meråkerbanen og Alnabru må også utbedres. Nordland Venstre vil fortsatt arbeide for en framtidig tidsmessig Nord-Norgebane og at Helgeland knyttes til det svenske jernbanenettet.

Venstre vil:

- Arbeide for mer gods over fra vei til jernbane.
- Videreutvikle Narvik som knutepunkt mellom Jernbane – vei – havn.
- Kreve økt statlig investering på jernbanenettet i Nord.
- Arbeide for at nattog-tilbudet på Nordlandsbanen styrkes. Bl.a. ved at sovevogn som settes av i Mosjøen og på Mo tas tilbake.
- Inngå et nærmere samarbeid med NSB for å tilrettelegge for flere pendlertog på strekningene mellom Saltdal – Bodø og mellom Trofors – Mo i Rana.

2.5 Kollektivsatsing

Venstre vil videreføre arbeidet med en Regional plan for kollektivtransport der et samarbeid med byer og regionråd inngår.

Planen skal sikre et godt kollektivtilbud i distriktene og skal også omfatte konkrete handlingsplaner for spesielle utfordringer inn mot by områdene i fylket. Vi vil i dette arbeidet legge vekt på enklere linjesystem med gjennomgående ruter. Bedre frekvens, også i helger og høytider. Oversiktlig ruteinformasjon, kart etc.

Venstre vil:

- Videreutvikle ordningene med samfunnsbåt, distriktsMobil og bestillingsturer.
- Samarbeide med byer og regionråd om lokale kollektivplaner og tiltak for gjennomføring av disse.
- Nordlandskortet utvides/utvikles til å gjelde all kollektivtransport, og samkjøres med nabofylkene. Altså rabattordningen krysser grenser.
- Videreutvikle sykkelregion i Lofoten og sykkel by Mosjøen, med egne sykkeltraseer. Dette kan videreføres/utvides etter prøving i Lofoten og Mosjøen.

2.4 Bredbånd og fibernett i hele fylket

Kommunikasjon dreier seg ikke bare om vei, luft, sjø og bane. Gode telekommunikasjoner er avgjørende for at næringslivet i distriktene skal ha rammebetingelser som sikrer konkurranseevne.

Ny digital teknologi skaper behov for langt større kapasitet i overføringsnettet. Venstre vil at det offentlige skal ta ansvar for utbygging og oppgradering av telenett og breiband med høy kapasitet.

Fylkeskommunen har tatt et overordnet strategisk ansvar for bredbånds-utbyggingen i Nordland. Dette for å kunne få en mest mulig helhetlig og kostnadseffektiv utbygging, og for å kunne utnytte synergieffekter. Venstre vil følge opp denne satsingen og inngå videre samarbeid med kommuner og regioner om videre utbygging av fibernett.

Venstre vil:

- Videreføre fylkeskommunens satsing på fibernett.
- Være pådriver for at det offentlige skal etterspørre bredbånd med stor hastighet.
- Innføre en investeringstilskuddsordning som gjør det mer attraktivt å strekke fiber i mindre folkerike områder.

Skole, utdanning og kompetanse.

3.1 Tillit til skolene og til læreren

Venstre ønsker en videregående skole som inspirerer elevene til å fullføre med gode resultater!

Den største utfordring vi har i dag er at mange unge ikke fullfører den videregående skolen. Venstre mener det er viktig at man nå beveger seg fra rettighetstenking til gjennomføringskraft. Her er det kun arbeidet til den enkelte lærer og på den enkelte læreplass som kan møte de virkelige utfordringene. Evalueringer viser at statlig kvalitetsreform og strukturendringer i liten grad har lyktes i å gjøre skolehverdagen og resultatene bedre for elevene. Venstre vil gi tillit til skolene og til læreren. Et bedre innhold i skolen betinger en styrking av lærerne, rådgivertjenesten og rektorene.

Nordland Venstre ønsker å prioritere etter- og videreutdanning av lærerne. Lærerne skal være en naturlig autoritet for sine elever i kraft av faglig tyngde og et menneske som bryr seg, stiller krav og setter grenser.

Venstre vil:

- Satse på systematisk etter- og videreutdanning av lærere.
- Sikre at lærerne prioriterer mer tid med elevene, gjennom å styrke kvaliteten på skoleledelse og administrasjon.
- Kutte i lærernes administrative oppgaver
- Øke internasjonal utveksling av elevgrupper og lærere

3.2. Fag- og yrkesopplæring

Fag- og yrkesopplæringa har sin styrke i fagtradisjoner og kunnskap som vanskelig lar seg formidle gjennom en ensidig teoretisk framstilling. Mange faller fra i yrkesopplæring i skole og Venstre vil bl.a. derfor gi større mulighet for fleksible utdanningsløp – bl.a. gjennom kombinasjon av opplæring og skole gjennom hele opplæringsløpet (TAF-modellen). Det er viktig å innse at ikke alle er motivert til å ta i mot opplæringa de tilbys mellom 16 og 19 år, og det bør være fleksibilitet i systemet til å ta dem tilbake når de er modne nok og motivert til læring.

Venstre vil:

- Legge til rette for at det kan etableres valgfrie alternative opplæringsløp med mål om fullført yrkesopplæring.
- Være positive til etablering av friskoler i fag- og yrkesopplæringa. Eksempelvis skoler drevet av-, eller i samarbeid med bransje-organisasjoner.
- Gi yrkesfagelever mulighet til å ta studiespesialisering mens de er lærlinger
- Styrke voksenopplæringen og utvide retten til videregående opplæring ut over fem år.
- Skape flere læreplasser innen det offentlige – spesielt fylkeskommunens egen virksomhet.

3.3 Sterke studiespesialiseringsmiljøer

Venstre vil satse på sterke studiespesialiseringsmiljøer. Vi er også avhengige av sterke miljøer innen allmennfag dersom vi skal lykkes med å utvikle framtidige forskningsmiljø og utvikle kunnskapsbaserte næringer og tjenester.

Venstre vil:

- Fortsette å arbeide for å få flere til å velge realfag.
- Gi språkstipend til elever som vil lære fremmedspråk utover engelsk på nivå III.
- Legge til rette for at elever kan ta fag på høyere nivå hvis de ønsker det.

3.4 Samfunnsansvar, elevvelferd og medvirkning.

Nordland Venstre vil ha en desentralisert skolestruktur og en videregående skole som er en aktiv samfunnsaktør. Et godt sosialt miljø er viktig for å øke trivsel og utvikling av læringsmiljøet.

Det er viktig med forpliktende avtaler mellom kommunene og fylkeskommune om helsesøster og miljøtjeneste knyttet til den videregående skolen.

Venstre vil:

- Motivere til samarbeid mellom de videregående skolene, næringslivet og samfunnet.
- Styrke elevmedvirkning og medbestemmelse styrke helsesøstertjenesten.

3.5 Bedre rådgivning

Venstre ønsker en videregående skole som ser mulighetene den enkelte har.

For å øke gjennomføringskraften er det viktig med korrekt og god informasjon om muligheter for framtidig utdannings- og jobbmuligheter.

Grunnlaget for framtidens arbeidstakere så vel som arbeidsskapere legges i skolen. Rådgivertjenesten må styrkes både hva gjelder kompetanse og avsatt tid. Elever skal oppfordres til å bruke sine evner og interesser, og aktivt ta grep om egen utvikling. For mange elever er overgangen mellom de ulike utdanningstrinnene kritisk. Utdanningsvalgene er ofte for lite gjennomtenkte. Venstre vil arbeide for en kvalitativt bedre yrkes-, studie-, og sosialrådgivningstjeneste for elever på ungdomsskolen, på videregående opplæring og på høyere utdanningssteder.

Opplæringskontorene spiller en sentral og svært viktig rolle i fag- og yrkesopplæringa. Venstre vil arbeide for at opplæringskontorene får status og økonomisk grunnlag for å utvikle egen kompetanse og myndighet som "mellomagent" mellom skole og bedrift.

Venstre vil:

- Forbedre karriereveiledningen.
- Alle karriereveiledere bør ha spesialutdanning i rådgivning og krav om jevnlig oppdatering.
- Styrke oppfølgingstjenesten for å hindre frafall.

3.6 Høyere utdanning og forskning

Venstres visjon er å dyrke fram kreativitet, selvstendighet og nysgjerrighet gjennom et velfungerende og framtidsrettet utdannings- og forskningssystem.

Fri forskning, fri debatt og kritisk tenkning er grunnpillarene i demokratiet. Forskning er samtidig en forutsetning for utvikling av ny kunnskap. En vedvarende og sterk satsing på utdanning og forskning er helt nødvendig for å sikre verdiskaping og velferd, en miljø- og klimavennlig framtid og et nyskapende næringsliv.

Forskning og undervisning på høyt nivå vil være et av de viktigste grunnlagene for samfunnet og særlig viktig for vårt fremtidige næringsliv. Venstre vil arbeide for økte forskningsmidler og god undervisning ved våre høyskoler og universitet.

Venstre vil arbeide for å styrke både offentlig og privat finansierte forskningsvirksomhet i Nordland. Vi vil samarbeide med de etablerte forskningsinstitusjonene både som bestiller og tilrettelegger.

Venstre vil:

- Gjennom tilskudd og stipend søke å stimulere til økt FOU-virksomhet innen næringslivet.
- Arbeide for at flere forskningsselskap etablerer seg i Nordland
- Arbeide for bedre statlige rammer for finansiering av Høgskoler og Universitet i landsdelen.
- Videreføre ordningen med fylkeskommunalt finansierte stipendiater ved utdanningsinstitusjonene i Nordland.

Ressurs- og miljøpolitikk for fremtiden.

4.1 Naturressurser

Nordland er ekstremt rik på naturressurser som både har egenverdi og kan nyttes til nesten alle tenkelige sider av menneskelig aktivitet. Dette gir oss et stort ansvar å forvalte slik at vi ikke forringer disse verdiene, eller velger å prioritere slik at vi hindrer fornuftig bruk av ressursene til å skape livskvalitet for folk i fylket.

For Venstre er det avgjørende å finne en god balanse slik at vi fremmer et fornuftig bruk – og motvirker rovdrift og for store inngrep i naturen.

Vannkraft

Nordland er ett av landets største vannkraftfylker. Til sammen har Statkraft, og en rekke store og små regionale kraftverk, et allerede utbygd produksjonspotensial som er betydelig større enn det vi i dag har marked for i Nordland. Dette potensielle overskuddet kan nyttes til ny industri, næringsutvikling og bo-setting i Nordland, eller det kan eksporteres bort ved bygging av nye overføringslinjer.

Like viktig som å vurdere ny energiproduksjon vil det være å ha en strategi på hvordan dagens og framtidens overskudd skal forvaltes og hvilke betingelser storsamfunnet må ivareta dersom kraft skal føres bort.

Venstre vil:

- Arbeide for ordninger som gjør det mindre lønnsomt å transportere kraft vekk fra regionen der kraftproduksjonen er lokalisert.
- Prosessindustrien i Nordland må sikres konkurransedyktige vilkår der nærhet til naturressursene fortsatt bør være en fordel.

Annen fornybar energi.

Fornybar energi kan frigjøres fra en rekke kilder. Vind, havstrømmer, bølgekraft, tidevann, solceller, geovarme og bioenergi. Nordland har gode naturgitte forutsetninger for å være i fremste rekke innen nesten alle disse områdene. Dette vil kunne gi grunnlag for en rekke nye næringer og produsere store verdier. Men uten en politisk strategi som sikrer en lokal næringsutvikling, der det er dyrere å føre krafta bort enn å benytte den lokalt, vil prisen på slik produksjon bli for høy.

Venstre vil:

- Arbeide for at gode prosjekter kan gjennomføres og gjerne knyttes til konkrete næringsprosjekter som kan benytte energien.
- Spillvarme og varmeenergi fra ulike typer bio-anlegg må ha avgiftsfritak slik at de kan benyttes lokalt.

Olje, gass og fossil energi.

Venstre går mot at områdene utenfor Lofoten, Vesterålen og Senja skal legges ut til oljevirksomhet. Her er naturmiljøet og hensynet til havressursene for viktige. Venstre vil også gå mot nye oljefelt i kystnære og særlig sårbare områder.

Det er allerede betydelig petroleumsaktivitet utenfor kysten av Nordland og det er gjort funn av både olje og gass. Oljen gir størst lønnsomhet for selskapene i dag og all produksjon transporteres rett fra installasjonene på sokkelen og til kunder og raffinerier utenfor vår landsdel. Det er også gjort store gassfunn der selskapenes lønnsomhet er mer marginal. Dersom det med statlig støtte bygges rørsystem for eksport av gassen direkte sørover til eksisterende mottakere, vil det føre til at gassen anvendes til energiformål og næringslivet i Nordland går glipp av muligheten til å utvikle nye produkter og prosesser der gass benyttes som industriell råvare. I de fleste tilfeller vil en anvendelse av gass som industriell råvare være bedre miljøpolitikk enn utelukkende som energibærer.

Venstre vil:

- Arbeide for en politisk strategi der også ressursene fra petroleumssektoren forvaltes som en del av den opplagrede kapital vi har i vårt fylke.
- En konsekvens av dette vil være at nye utvinninglisenser for gass pålegger selskapene ilandføring for å gjøre gassen tilgjengelig som rammebetingelse for utvikling av ny industri og næringsliv i Nordland

Mineraler og metaller

Nordland er rikt på et uttal mineraler og metaller som også i dag gir grunnlag for en rekke industriprodukter. Dette potensialet er ikke på langt nær ferdig kartlagt og vurdert.

Ny teknologi og nye prosesser vil kunne gi grunnlag for uttak av mineraler som vil være langt mer skånsom i naturen enn det bergverksdrift har vært tidligere.

Venstre vil:

- Fortsatt jobbe for å prioritere kartlegging av mineraler og metaller i Nordland og støtte opp om utvikling av næringsliv der et skånsomt uttak er grunnlag for ny virksomhet.

Biologisk produksjon – Hav, Jord, skog og utmark

Nordland er et kystfylke som i alle år har hentet en stor del av levegrunnlaget fra havet. For Venstre skal den biologiske produksjonen i havet fortsatt være den viktigste ressursen som vi må verne om både for dagens næringsvirksomhet og for framtida. Derfor vil vi alltid prioritere økologien og den langsiktige biologiske produksjonen framfor virksomhet som gir stor risiko for økologiske tilbakeslag.

I en større sammenheng er jordbruksarealene i Nordland relativt begrenset. Likevel er dyrka mark og beite i vårt område noe av det mest robuste og mest bærekraftige matjordlag på kloden. Og med en naturlig og rikelig tilgang på godt ferskvann er det gode naturgitte muligheter til å øke matproduksjonen i Nordland betydelig.

Venstre går inn for:

- Et sterkt jordvern.
- Vi vil gå inn for at andre mulige alternativer velges der ev. veibygging og byutvidelse kommer i konflikt med fruktbar matjord.
- Rovdyrstammen må forvaltes slik at det fortsatt skal være mulig med en balansert beitedrift over hele fylket.
- Sikre arealer for reindrifta i Nordland.
- Utenom de områder der det i dag er innført vern mot økonomisk skogsdrift, vil Venstre arbeide for at verdiene i skogen forvaltes til beste for skogbruksnæringa og lokalsamfunnene. Bl.a. må det settes inn tiltak for å stimulere til bedre ungsogpleie.

4.2 Biologisk mangfold

Det biologiske mangfoldet er selve livsgrunnlaget vårt og har en verdi i seg selv.

Den nye Naturmangfoldsloven har gitt oss en del rammer for planarbeid og prioriteringer der det biologiske mangfoldet kan bli påvirket.

Loven er samtidig et verktøy som åpner for lokale prioriteringer i en større sammenheng enn tidligere. For å ivareta viktige natur- og friluftsområder er det avgjørende at vi har nødvendig kunnskap.

Venstre vil at Nordland skal være blant de fremste fylkeskommunene for å fremme ei kunnskapsbasert forvaltning av det mangfoldet og de ressursene vi rår over.

Venstre vil:

- Stille krav til forsvarlig kartlegging når fylkeskommunen vurderer tiltak som medfører naturinngrep.
- Utvikle "bruk og vern strategier" der viktige verneverdier ivaretas gjennom ansvarlig næringsmessig og offentlig bruk av naturområder.
- Fremme kunnskap om handlingsrom, krav og muligheter innenfor Lov om forvaltning av naturens mangfold.

4.3 Naturopplevelser

Vi vet at naturopplevelse og friluftsliv er viktig for folks trivsel og kan bidra til god psykisk helse. Også kulturminner kan forsterke naturopplevelsen og gi friluftslivet en ekstra dimensjon.

Venstre mener at ivaretagelse og tilrettelegging av kulturminner samt vern av viktige natur- og friluftsområder vil være et viktig bidrag i det forebyggende helsearbeidet.

Venstre vil:

- Samarbeide med region- og friluftsråd om å tilrettelegge og etablere flere merkede turløyper i fylket.
- Kartlegge områder som tradisjonelt brukes til friluftsliv og samarbeide med kommuner, organisasjoner og andre om tiltak for å tilrettelegge for aktuelle bruksområder.

Nyskapende næringsliv.

5.1 Mangfoldig næringsliv

Et mangfoldig og nyskapende næringsliv er avgjørende for at Norge skal lykkes i en stadig mer globalisert økonomi.

Offentlig sektor og offentlig velferd er helt avhengig av verdiskapningen i det private næringsliv og av at initiativrike personer satser, tar risiko og omsetter ideer til handlinger.

Derfor er utgangspunktet i Venstres næringspolitikk gode generelle rammevilkår for alle deler av næringslivet

Venstre ønsker et næringsliv som er mangfoldig både hva gjelder type bedrifter og størrelse på dem. Målet er å stimulere til robuste bedrifter over hele fylket.

Nordland trenger å prioritere bedrifter innenfor fornybar energi, kultur, reiseliv, kompetanseutvikling, fiskeri/havbruk og mineralutvinning.

Venstre vil:

- Fokusere på langsiktig og bærekraftig forvaltning av våre naturressurser, slik at det kan gi grunnlag for vekst i naturbaserte næringer.
- Arbeide for gode rammebetingelser for næringsvirksomhet – oppmuntre til etablering.
- Etablere et kompetansesenter for næringsutvikling knyttet til utmarksressurser og vernede områder.
- Gi fylkeskommunale stipend til forskere i Nordland som vil utvikle nye løsninger til nytte for bedrifter i eget fylke.

5.2 Industri

Industri gir mange arbeidsplasser i Nordland og er viktig for å foredle fylkets mange verdifulle naturressurser.

Det viktigste fylkeskommunen kan gjøre for industrien er å sørge for gode rammevilkår i form av infrastruktur, kommunikasjoner og tilgang på riktig utdannet arbeidskraft. I tillegg være pådriver over for statlig myndighet der statlig myndighet setter unødige begrensninger.

Venstre vil arbeide for at det blir et godt samspill mellom fylkeskommunen og industrinæringene i Nordland. Både som utviklingsaktør og som forvaltningsinstans må fylkeskommunen søke å finne løsninger som ivaretar industriens behov for utvikling.

Venstre vil:

- Legge til rette infrastruktur som kan møte industriens behov.
- At industrien i Nordland får tilgang til energi på langsiktige konkurransedyktige kontrakter.
- Kreve ilandføring av gass fra Norskehavet til Nordland – og at gassen gjøres tilgjengelig som drivkraft for utvikling av ny industri.

5.3. Landbruk

Landbruket i Nordland er inne i en omfattende omstillingsprosess. Utviklingen går raskt mot større og færre bruk. Det etableres også en god del samdrifter for å kunne forsvare store investeringskrav i nye driftsbygg og ny teknologi. Bøndene som satser er aktive, engasjerte og utviklingsorienterte.

Samtidig blir terskelen for å komme inn i næringa stadig høyere. Mange av de som slutter i næringa ser det ikke økonomisk forsvarlig å ruste opp driftsapparatet til nye krav og nye produksjoner.

Venstre vil støtte aktivt opp om ungdom som ønsker å satse i næringa. Vi vil bidra til å senke inngangsterskelen både med økonomiske tiltak og praktisk støtte. Og vil i tillegg arbeide for at de som ønsker å satse får enklere tilgang på nødvendige arealer.

Venstre vil:

- Arbeide for forenklinger i kravene til søknadsprosedyrer og rapportering.
- Gå inn for et aktivt jordvern og stimulere til nydyrking.
- Etableringskvoter for melk bør også kunne tildeles gårdsbruk som går inn i samdrift.
- Samarbeide med avtalepartene i jordbruket om fylkeskommunale strategier for verdiskaping, miljøoppfølging og rekruttering.
- Gi økt investeringsstøtte til de mest kapitalkrevende husdyrproduksjonene for å sikre et tidsmessig produksjonsapparat i tråd med husdyrforskriftene.

5.4 Fiskeri og havbruk

Venstre vil tilrettelegge for at nye generasjoner velger fiskeriene som en framtidig arbeidsplass, og at kommunene har til rådighet rekrutteringskvoter for unge som vil starte med egen båt i kystflåten.

Fiske, slik Norge forvalter det, er en bærekraftig ressurs som ligger der og venter på å bli tatt opp og brukt til næringsrik mat, som skaper store verdier som pløyes tilbake i lokalsamfunnet til glede for nye generasjoner.

Verdens behov for mat bare øker, og fisk er og vil være en svært viktig næringskilde i framtiden. Derfor er det viktig at vi legger til rette for nye generasjoner muligheten til å høste av denne verdifulle ressursen. For kystfiskerne er det viktig at de har et lokalt mottaksanlegg de kan levere til, og for å kunne etablere eller opprette et mottaksanlegg må det være grunnlag for å motta et minimumskvantum. Dersom dette skal være mulig må det finnes logistikk-løsninger langs hele kysten som sikrer god og stabil råstofftilgang.

Nordland har en produksjon av oppdrettslaks som er blant de største i landet. Det meste av næringa har en sentralisert eierstruktur med egne slakteri og store volum biomasse inn og ut. Oppdrettsnæringa er en stor inntektskilde i mange kystkommuner og har vært viktig for bosetting og trivsel i mange kretser. Med bakgrunn i rømningsproblematikk er det et økende press for strengere begrensninger av virksomheten. Venstre vil sette strenge krav til miljøforhold og rømningsrisiko. I enkelte områder må oppdrett ikke tillates.

Venstre vil:

- Styrke ordningen med rekrutteringskvoter.
- Legge til rette for en bedre mottaksstruktur langs hele kysten slik at de minste båtclassene som i dag ikke har kvotebegrensning kan få levert.
- Arbeide for at kostnadene for sertifisering i fartøygruppene inntil 11 meter blir så lav som mulig.
- Arbeide for lik strukturering i de tre øverste fartøygruppene (opp til 28m)
- Videreføre arbeidet med havbruksplaner som kartlegger aktuelle lokaliteter og overvåker miljøforhold omkring oppdrettsanlegg.
- Legge til rette for gode logistikk-løsninger for fiskeindustri og oppdrettsnæring.

5.5 Stimulere nyetableringer

Nordland fylkeskommune disponerer relativt store økonomiske midler til utviklingsformål. En del av dette kanaliseres gjennom Innovasjon Norge (IN), noe fordeles til kommunale næringsfond og noe av dette disponeres av fylkeskommunen til prioriterte tiltak og samarbeidsprogrammer.

Som regional utviklingsaktør vil fylkeskommunen kunne bidra med rådgivning, veiledning og økonomisk bistand – enten direkte eller via samarbeidsparter. Forholdene må legges til rette for de som våger å satse på egen bedrift.

Lokalkunnskap og gode kommunale/regionale utviklingsaktører er her en forutsetning. De store geografiske avstandene fra Bindal i sør til Andøy i nord er i seg selv en utfordring for å sikre nærhet og oversikt mellom kommunene og fylket. Venstre går derfor inn for at fylkeskommunen i større grad enn hittil kanaliserer sine utviklingsmidler gjennom samarbeidsprogrammer med kommuner og regioner.

Venstre vil:

- Arbeide for at kommunene kan etablere egne og/eller interkommunale investeringsselskaper der staten/fylkeskommunen yter et tilsvarende beløp som det som hentes inn lokalt.
- Nordland har i 2009 – 2011 gjennomført forsøk med regionale partnerskap der deler av de regionale utviklingsmidlene har vært kanalisert. Dette forsøket er evaluert som svært vellykket. Venstre ønsker derfor å videreføre dette og øke rammene for de regionale partnerskapene
- Rydde i jungelen av tiltaksapparat og gi kommuner og regioner større mulighet til å organisere virkemiddelapparatet slik det fungerer best ut fra deres lokalkunnskap..

Miljø, Kultur, og folkehelse

6.1 Miljø/Klima.

Venstre er et miljøparti, som alltid vil sette natur og miljø først. Det betyr ikke at Venstre er mot utvikling og arbeidsplasser, men at Nordland best utvikles om man tar hensyn til miljøet i de prosessene som fører oss inn i fremtiden. Det ligger store utviklingsmuligheter i grønn teknologi og klimavennlige løsninger. Nordland Venstre vil følge opp disse mulighetene.

Klimautfordringene er en av de største utfordringene verden står overfor. Nordlandssamfunnet må tilpasse seg et endret klima, samtidig som vi må bidra til å redusere utslippene av klimagasser. Ingen kan gjøre alt, men det er en viktig erkjennelse at alle kan og må gjøre noe. Den regionale klimaplanen legger til rette for en slik målrettet innsats. Denne er konkret og målrettet. Nordland Venstre vil aktivt jobbe for at målsettingene i klimaplanen vedtatt i 2011 av Fylkestinget, følges opp og gjennomføres.

Dette innebærer:

- De samlede utslippene i Nordland skal reduseres med 20% i forhold til 1991 (dette innebærer 30% reduksjon i forhold til 2008).
- Nordland fylkeskommune skal jobbe for å utnytte det potensialet som ligger i produksjon av ny fornybar energi og energieffektivisering.
- Nordland fylkeskommune skal bidra til å redusere kommunenes sårbarhet for klimaendringer og styrke deres tilpasningskapasitet/evne.
- Andre miljøtiltak: Styrke oljevernberedskapen. Samt rette fokus mot forskning og utvikling i denne sammenhengen. Nordland har kompetente miljøer innen feltet, disse bør videreutvikles.
- Videre stimulans til energiøkonomisering, miljøvennlig bilpark/fylkes kommunale bygg.

6.2 Kultur

Venstre vil støtte opp om det mangfoldige kulturlivet vi har i Nordland, og spesielt fremme kulturaktiviteter som styrker vår identitet og historie. Samtidig er det viktig med nye kreative uttrykk som kan bidra til toleranse og fornyelse av samfunnet. Kultur er også grunnlaget for et mer mangfoldig næringsliv.

Kultur trenger internasjonale impulser. Nordland Venstre ønsker økt kulturutveksling i ulike kulturmiljøer. Nordland Venstre ønsker å knytte utdanningssektorens scenekunst, kunst- og musikklinjer til et tettere samarbeid med kultursektoren.

Venstre vil arbeide aktivt for at rammevilkårene for kulturnæringer styrkes og videreutvikles. Her ligger det et stort uforløst potensial i Nordland. Opprettelse av filmfondet i 2011 er et eksempel på tiltak som vil styrke både kulturnæringer og andre næringer i Nordland. Nordland Venstre har jobbet med dette over tid, og nådd frem.

Nordland Fylke ligger på topp i å være aktiv pådriver overfor kommunene i folkehelsearbeidet. Venstre ønsker å øke dette engasjementet og samtidig dreie det enda mer i retning av kulturtiltak som fører til økt fysisk og mental trening for befolkningen. Venstre foreslår opprettelse av ei årlig Folkehelseuke i Nordland. Kommunene kan søke midler fra fylket for å arrangere ei Folkehelseuke i sin kommune, med aktiviteter som spenner bredt fra inspirasjonsforedrag til kulturarrangement som styrker fysisk og mental helse. Målet er økt livskvalitet for befolkningen.

Fylkeskommunen er den største kompetanseaktøren innen etter- og videreutdanning for bibliotekansatte. Nordland Venstre støtter gjennomføring av det planlagte kompetanseløftet i biblioteksektoren.

Det nordiske kultursamarbeidet legger til rette for nettverksbygging og kompetanseutvikling for aktører innenfor museer og kulturarv. Nordland Venstre støtter opp om museenes arbeid når det gjelder kvalitet på samlingene, kunst- og kulturformidling og tilgjengelighet.

Venstre vil:

- Arbeide for en større satsing på kulturbaserte arbeidsplasser og følge opp intensjonene med det nyopprettede filmfondet.
- Utvikle støtteordninger til sesongarbeidsplasser.
- Bedre sosiale ordninger for etablerer.
- Støtte opp om kulturfestivaler, idrettsstevner og frivillig sektor.
- Støtte utvikling av flerkulturelle møteplasser.
- Fjerne kostnadene til mva for frivillige organisasjoner.
- Arbeide for utvikling av den kulturelle skolesekken og kulturelle spaserstokken.
- Sette fokus på sammenhengen mellom helse-, kultur, rehabilitering og habilitering.
- Opprette stipend for unge talentfulle kunstnere.
- Innføre kultursommerjobb for ungdom.
- Øke internasjonaliseringen i kultursektoren.
- Støtte opp om Nordnorsk symfoniorkester og øvrige profesjonelle kulturmiljøer i Nordland.
- Videreutvikle bibliotekenes rolle som premissleverandør når det gjelder digitale fellestjenester og infrastruktur

6.3 Tannhelse.

Tannlegemangelen i Nordland er stor.

De mest stabile tannlegene er de som selv er nordlendinger eller er gift med/samboende med nordlending. Derfor oppfordrer vi flere ungdommer fra Nordland til å velge tannlegeutdanning.

Nordland Venstre vil derfor ha:

- Tiltak som øker rekrutteringen av tannleger/pleiere fra landsdelen. Ordninger vi vil jobbe med er: Stipend, ferieordninger, samt å jobbe for lånekasseavskrivninger i en periode.
- Rekruttering av kvalifiserte tannleger fra andre land er noe Venstre vil se på. Dette for å sikre en tilstrekkelig tannhelsetjeneste i fylket.

6.4 Folkehelse

Norge og Nordland har en høy gjennomsnittlig levealder. Men det er indikasjoner på at livsstilsrelaterte sykdommer/lidelser tiltar. Dette skyldes måten vi lever på. Det er mye stillesitting og feilernæring. Dette kan man gjøre noe med, gjennom god og målrettet informasjon. Samt arenaer for fysisk aktivitet.

Nordland Venstre vil jobbe for:

- Videreutvikling av folkehelsekommuner. Disse har forpliktet seg til forebyggende og helsefremmende arbeid i forhold til tema som: Fysisk aktivitet, ernæring, tobakk, rus og mental helse.
- Større samhandling mellom friluftsliv, fysisk aktivitet og folkehelse.
- FYSAK etableres i alle kommuner. FYSAK skal først og fremst gi et tilbud til egenorganiserte ungdom i alderen 12 – 25 år som har lyst til å drive med idrett og fysisk aktivitet. FYSAK er et alternativ til deltagelse i den organiserte idretten.

7. Nordområdepolitikk

Venstre mener at nordområdepolitikk må omfatte alle politiske sektorer der Norge har felles eller kryssende interesser med en eller flere nasjoner i nord.

Nordområdepolitikken skal legge til rette for langsiktig verdiskaping, samtidig som man sikrer miljøet. Hensynet til miljøet skal være gjennomgripende på alle politikkområder og prinsippet om bærekraftig utvikling skal legges til grunn. Venstre vil spesielt fokusere på øst-vest akse i nord for å synliggjøre utfordringene og mulighetene.

Russland er vår største nære nabo i nord. Vi har felles tradisjon innenfor handel og fiskeriforvaltning, mellomfolkelig kulturaktivitet og fredsarbeid. Vi har også felles utfordringer som angår, grensetrafikk til, sikkerhet, beredskap, næringsutvikling, epidemier, og alvorlige klima- og miljøutfordringer.

Nordlands samarbeid med Västerbotten og Norrbotten må utvikles videre både innen miljø, samferdsel, næringsutvikling, felles arbeidsmarked og kultur. Nordland fylkeskommune skal være pådriver av en aktiv nordområdepolitikk, og ta initiativ til nødvendige tiltak for å koordinere og tilrettelegge for utvikling av Nordlandssamfunnet. Nordland Venstre vil støtte opp om fylkeskommunens arbeid opp mot arbeidet Arktisk Råd og Barents området.

Verdiene i Nord skapes både i bygd og by. Flere utkantkommuner generer store eksportverdier. Situasjonen i dag er slik at det står flere tusen ubesatte stillinger i Nordland. Situasjonen er alvorlig, og den vil bli verre. Derfor vil Nordland Venstre øke ressursene til det arbeidet som er i gang satt av Nordland fylke for å øke tilflyttingen til fylket. Dette er et helt nødvendig arbeid som må styrkes. En ytterligere negativ befolkningsspiral må ikke skje. Derfor må tilflyttingsarbeidet gjøres permanent og utvides.

Venstre vil:

- Utvikle en robust struktur for transport, energi- og kommunikasjonsoverføring mellom landsdelene og landene i nord.
- Satse sterkt på forskning innenfor klima, miljø og marine ressurser
- Bidra til å etablere verdens beste internasjonale beredskapsopplegg mot oljeforurensning.

8. Ungdom

Ungdommen i fylket er vår fremtid og fremste ressurs.

Venstre ønsker en helhetlig politikk som på best mulig måte hjelper våre etterkommere på veien til et sterkt og fremtidsrettet Nordland. Dette ses i utdannings, miljø og folkehelseperspektivene våre.

Det er et problem at mange flytter ut av fylket og ikke kommer tilbake. Slik tappes vi for nødvendig arbeidskraft og ideer. Nordland Venstre vil jobbe for at dette skjer i mindre grad. Derfor vil vi støtte videre utvikling av utdannings-tilbudet i fylket. Men også se på rekrutteringsløsninger i primærnæringene, som er viktige for Nordland: Jordbruk og fiske. Slik at vi sikrer at fremtidens generasjoner finner disse yrkene interessante og som en realistisk levevei.

Nordland Venstre vil:

- Jobbe aktivt for å sikre at fremtidens næringer innen fornybar teknologi og ressursutnyttelse i rikt monn tilfaller og utvikles i Nordland. Dette er viktig for å etablere høykompetanse arbeidsplasser med et varig og bærekraftig perspektiv, som igjen skal tiltrekke og beholde unge kompetente mennesker i Nordland.
- For at ungdom skal gjøre riktige valg for sin yrkesfremtid er det nyttig å få prøvd hva man passer til. Venstre vil legge til rette for støtteordninger slik at ungdom kan få prøve seg i arbeidslivet, gjennom praksisordninger. Det finnes i dag en slik løsning i kulturbedrifter. Vi vil videreføre og utvide denne ordningen til å gjelde alle typer bedrifter/næringer.

